nul XVII. — Nr. 2354

Inscris in registrul publicati[illegible] Tribunalului Timiş-T[illegible]

4 pagini 6 lei

Duminecă, 21 Septemvrie 1941

DIRECTOR:
onstantin I. Ştefănescu

REDACTOARE-ŞEFĂ
Florica Ciura-Ştefănescu

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
Strada Em. Ungureanu, colţ cu
Str. Eugen de Savoya, Timişoara

Telefon 39-36

Ecoul

Săptămânal politic, literar şi artistic

> *Ţie, salutul suprem, pământule-al Ţării străbune!*
> *Eroic fanfara răsune, din munţi şi din văi s'adune*
> *Să-şi apere steagul voinicii şi limba şi legea ce-avem —*
> *O limbă ce avem şi o lege*
> *Şi-o Patrie sfântă şi-un Rege!*
>
> **GH. COŞBUC**

Oameni şi fapte

[illegible] vremelnic — începând dela Septembrie 1941, „Ecoul" a fost voit să treacă dela apariţia zil-că la cea actuală: săptămânală. apare în chipul acesta până-l m reorganiza, în primul rând: apară în tipografie proprie, să mai fim tributarii nimănuia şi discreţia nimănui.

Dacă de 17 ani „Ecoul" trăleşte mai cu concursul cetitorilor săi care se află în prezent în a-oape totalitatea lor pe front — te un indiciu puternic, că la reîn-arcerea vitejilor din război, tot sprijinul lor şi cu hotărîrea lor m consolida acest organ de cu-românesc să fie şi mai dâ z şi neinvins.

„Ecoul" — ziar oţelit în neca-rile româneşti — nu piere!

„Ecoul" cotidian de mâine — din penele colaboratorilor săi care pta azi pentru relacerea hotare-r etnice, pentru dezrobirea între-lui pământ românesc — îşi va lea rolul său distinct, în continu-re, în dezbaterea şi rezolvarea finitivă ce va urma, a tuturor oblemelor noastre naţionale şi ciale.

■

Din scrisoarea unui soldat nit — rânduri pe care le tri-ite soţiei sale şi celor şease co-laşi tocmai în Moldova lui — esprindem şi azi ca 'ntotdeauna, suşirile oşteanului român, legat in lanţul tradiţiei neamului nos-mai întâi de datoria către ară!

Dragă îi este familia sa, îi e dor dânsa şi de tot ce formează că-inul său, cu holdă, grădină şi a-male — şi până şi pentru câine mete o vorbă de grijă — însă, al presus de toţi şi toate stăruie ndul: „să se reîntoarcă pe front, fie bătut duşmanul, ca pe urmă, ipă toate suferinţele, să ne bucu-im, în linişte, de altă viaţă"...

Cam astfel îşi încheie scrisoarea datul Niţă Apostol, neuitând, în ulţimea de sfaturi ce i-le dă so-[illegible] ... ca şi cei doi copilaşi — din asel — pe care i a ajuns, în Sep-mbrie, vârsta de şcoală, să-i dea carte"...

Şi tot în aceeaşi epistolă, solda-l rezervist Niţă Apostol scrie şi versuri, ce-a simţit el când a ecat de-acasă, intitulându şi po-da: „In ziua plecării".

Reproducem trei strofe din-lusa, căci sunt rânduri rupte din fletul unui om simp'u, dar care istalizează, în cuvinte nemeşte-şite, simţirea lui hotărîtă de Ro-ân treaz de datoria ce are de aplinit:

„Eu n'aş pleca de lângă voi,
Dar plec la datorie
Mă cheamă Ţara la război
S'o apăr de urgie.

Să alergăm cu mic cu mare
Să trecem peste Prut
Să batem oştile barbare
Să luăm tot ce-am pierdut.

Să trecem Nistru în ţara lor
Să-i înecăm în mare
Să nu mai calce acest popor
Cât va trăi sub soare".

Nici vorbă, rezervistul Niţă A-postol nu şi-a spus focul, către ne-vastă-sa, gândindu-se că o să-i fie cetită scrisoarea, înainte de trimi-terea ei la adresă — şi de către un ziarist — şi n'a făcut poezia pentru a se numi poet.. El, Niţă Apostol, e unul din mulţimea eroică de ostaşi români care-şi dau, fără precupeţire, şi viaţa pentru Ţară, Neam şi Rege, gândind că la urmă, dacă el îşi face datoria Ţara va în-vinge, Ţara va fi mândră de fiii săi cei care rămân, el şi ai săi, sau mai ai săi... vor trăi mai bine cu fruntea în sus, în ţara noua, [illegible]bită şi întărită!

Să ne-ajute Dumnezeu, frate Apostol!

Const. I. Ştefănescu

Pilde neperitoare de vitejie

Cum a luptat şi a căzut la datorie Eroul căpitan Alexandru Borcescu

Depe front ne vin, zilnic, veşti despre fapte de arme stră-lucite, săvârşite dela soldat pâ-nă la Mareşal, de către bravii noştri ostaşi, care scriu şi de-astădată, o pagină cum nu se poate mai frumoasă şi mai im-presionantă, a istoriei — şi a-duc o nouă falā vitejiei legen-dare româneşti.

Dintre numeroasele pilde e demnă de înregistrat şi aceea cum a luptat şi a căzut căpi-tanul Alexandru Borcescu din Artilerie (cu ochii la inamic şi trăgând el însuşi cu tunul, în-deplinind toate funcţiunile ce-[illegible] mai erau, toţi căzuseră înain-tea sa)..

Căpitanul Alexandru Borces-cu, a murit îmbrăţişând camera de încărcare a tunului său ecump, spunând, căpitanului mai vechi, Ilie Goşa, sub a că-rui comanda se afla:

„... Vă las, d-le căpitan... Nu mi-am făcut decât datoria!... Vă rog s'aveţi grijă de cal... Pământul mă v'a înghiţi, căci din el am venit... Dar să ştiţi... că sufletul (a făcut o pauză lungă)... va 'rămâne deapururi aici, de strajă, în răsărit. Şi-a-poi... a mai spus odată: „TUN-[illegible]

Fiu de răzeş din jud. R.-Sărat, căpitanul Alexandru Borcescu a murit sub comanda unui fiu al Banatului, căpitanul Ilie Goşa, pentru desrobirea Basa-rabiei şi izbânda Crucii lui Christos.

A căzut luptând fără gând de retragere, împreună cu alte sute [illegible] pe rănile sângerânde... pământ, pentru a-şi opri sângele ce curgea din abundenţă din două răni ce avea în piept. Nici un moment nu s'a gândit să pri-mească să fie ridicat de bran-cadieri. Dorea să meargă tot înainte! Voia să urce încă o-data coama dealului, de unde se dădea lupta şi să mai pri-vească odată Nistrul...

Splendid, dar emoţionant ta-blou de război în toiul lui...

Imaginaţi-vă...

...O baterie de tunuri în ac-ţiune.

La un tun, singurul care a mai rămas să stea de vorbă cu inamicul, e un căpitan... tânăr, viguros, desbrăcat de veston şi cu mânecile cămăşii sufle-cate. E cu o mână pe codiţa trăgaciului, iar cu cealaltă îşi apasă pe răni, să se răcoreas-că, pe rând... pământ proaspăt din glia lui scumpă, ce se fu-rişează apoi, printre degete, în firişoare de ţărână îmbibată de sânge roşu de viteaz — ca-re străluceşte mai frumos ca un rubin, în bătaia soarelui u-nui asfinţit de Iulie...

Aşa ştie să moară un Român pentru desrobirea moşiei stră-moşeşti şi pentru gloria Ar-matei Române de acum, de mâine şi de totdeauna!

Niknovidan

Slovă bufniţă bătrână

Slovă grea, slovă străină,
hăul lung, în colţ de suflet,
ca o bufniţă bătrână.

In ceasloave şi biserici
nu te-au pomenit strămoşii,
nici [illegible] şi nici [illegible],
nici bătrânii, cuvioşii,

Nu s'au închinat la semnul
ne 'nţelesei tale taine,
slovă scrisă doar cu sânge,
colo 'n temniţi transilvane!

Hăui lung — ca piatra ruptă
drept din măduva de stâncă —
şi te 'ngropi în ura noastră,
ca 'ntr'o volbură adâncă!

Cum te-aş smulge din arcuşul
dinorenelor izvoare,
să aud iar graiul nostru,
vers de doină, strop de soare!

Cum te-aş frânge, aspră slovă,
fier topit în carne crudă;
lanţurile tale, grele,
veac de veac să nu se-audă!

Să nu 'ntuneci sărbătoarea
neamului pornit spre slavă —
şi trecutul tău de ură,
fie-ţi pururea otravă!

Florica Ciura-Ştefănescu

Săptămâna militară

Torent de arme spre Rusia?

„Trimiteţi-ne arme şi material da război, dar nu abia peste un an, ci imediat şi nu în cantităţi mici, ci în masse şi fără întrerupere!"

Aceasta este pretenţia clară şi categorică pe care Stalin a pus-o şi o pune neîncetat partenerilor săi Churchill şi Roosevelt. Tot ea a format şi miezul convorbirei între Churchill şi Roosevelt. Tot această pretenţie este arcul resor-tului care a pus în mişcare atacul englez împotriva Iranului, al cărui scop principal este crearea unei legături directe din Golful Persic spre Rusia. O forţă covârşitoare a reuşit să ducă la îndeplinire ace-astă lovitură mârşavă. Iranului nu-i mai rămânea nimic altceva decât capitularea. Calea mult do-rită este deci liberă. Acum poate să curgă curentul, acum pot cir-cula trenurile, coloanele nesfârşite de camioane şi pot zbura avio-anele de transporturi, toate încăr-cate, până la maximul de capaci-tate, cu arme şi cu material de război. Nu lipseşte deasemenea nici carburantul, fiindcă izvoarele de petrol din Bahrein, Batum şi Mossul sunt în apropriere şi stau la dispoziţie. Astfel problema fai-moasă este deslegată simplu şi limpede iar Rusia — care nu duce lipsă de oameni, ci de arme şi maşini — este salvată.

In teorie toate aceste socoteli sunt bune. In practică lucrurile au însa, totuşi, alt aspect. Sa chib-zuim puţin în mod absolut obiec-tiv! In întreaga ţară a Iranului există o singură legătură de cale ferată, care duce din Golful Per-sic, Peste Teheran-Tebris, spre Rusia. O cale ferată cu o singură pereche de şine, mai mult de 5 trenuri pe zi, încărcate cu mate-rial de război, nu pot străbate a-ceastă linie, chiar dacă numai din cauza lipsei de material rulant, vagoane, staţiuni de apă şi căr-buni şi înainte de toate locomo-tive. Din Golful Persic până la Tiflis un astfel de tren de marfă fase cel puţin 4 săptămâni. Conţi-nutul său nu ajunge — conside-rând punctele de vedere moderne — nici măcar la echiparea iniţială a unei singure divizii de infanterie, fără a vorbi de o divizie blindate sau altă formaţie mare, motorio zată. La aceasta se mai adaugă faptul, că echiparea iniţială are a importanţă mică. Totul depind-de aprovizionarea şi reimprospă-tarea neîntreruptă. Iranul posedă în parte, şosele bune. Acest lucru trebue recunoscut. Astfel există, într'adevăr, o şosea bună de auto-mobile pentru descongestionarea şi înlocuirea linii ferate peste Te-heran şi Caucaz spre Rusia. Intre-ţinerea permanentă a acestei şo-sele va costa multe mii de lucră-tori şi o organizaţie formidabilă, ceva după modelul german „Todt". Pentru aceasta e nevoie de multe sute de camioane, ateliere de re-paraţie, staţiuni de benzină, trans-misii de ştiri şi informaţiuni şi posturi de supraveghere. Toate a-cestea nu pot fi scoase din pă-mânt. Şi înainte ca marea operă [illegible], a sosit iarna, cu toate greutăţile sale, zăpadă şi cheaţă de un metru, frigul cel mai grâncen din munţii Caucaz, ale cărui intemperii au cauzat, în răz-boiul mondial, peirea unei întregi armate turceşti. Toate celelalte căi posibile, poate, pe hârtie, ca spre pildă peste Afganistan-Turkmenis-tan, la est de Marea Caspică, sunt numai iluzii din cauza enormelor dificultăţi de teren şi a lipsei aproape totale de populaţie.

S'ar putea spune apoi, că toc-mai acolo unde calea ferată şi şo-selele nu mai sunt suficiente, in-tervine azi avionul de povară şi escadrele grele de transport vor reuşi totuşi să străbată, peste Iran, calea spre Rusia. Dar nici Chur-chill, nici Roosevelt nu sunt sca-matori. Cei doi ar trebui să fie foarte mulţumiţi dacă — ei şi in-dustria lor de război — ar reuşi să construiască măcar atâtea apa-

(Continuare în pag. IV)

Au sosit răniţii, doamnelor!

Am admirat mult categoria de femei ce însoţesc eroismul bărba-ţilor pe front, ca aviatoare, soră de caritate etc.

Fiinţa lor toată, e străbătută de o rară putere de suflet, iar inima li-e o adevărată comoară de pa-triotism. Daceea bravura lor se revarsă lângă a bărbaţilor.

Dar asemenea femei sunt puţine şi în faţa eroismului lor se pleacă smerit toată veneraţia noastră.

Mă gândesc însă la celelalte femei, la marea mulţime a femei-lor, întrebându-mă, dacă îşi fac cu toate datoria, pe care o impune ceasul de faţă?

Fiecare au desigur un rost în căminul lor, căci chemarea femeii este multiplă.

Acestea însă, sunt nevoi perso-nale, peste ele suprapunându-se nevoile Petriei, care intră în do-meniul spiritualităţii, al jertfei.

Sunt unele cari se cred achitate de orice datorie încadrându-se doar la „Crucea Roşie" sau alte societăţi de binefacere.

E mult prea puţin, pentrucă fie-care are un frate, părinte, soţ sau iubit plecat pe front.

Dar câte ştiu să strâgă forţa sufletească pentru a se înălţa dea-supra clipei?

Indatoririle către Patrie nu se îndeplinesc numai pe front.

Indatoririle către Patrie, se pot îndeplini cel mai bine în spitale. Astfel fiecare spital devine un a-devărat front pentru femei.

Acolo sunt dureri mari de alin-tat şi lipsuri multe de împlinit.

Dacă fiecare şi-ar ţine bilanţul faptelor de bine, s'ar şterge multe lacrimi şi s'ar alinta atâtea dureri fără de glas.

Doamnelor, care vă plimbaţi pe străzi gătite în aceste zile mari, câte aţi mângâiat cu mâna voastră catifelată, fruntea arzândă de fe-bră a unui soldat din cei care um-ple spitalele noastre?

Aţi adus acolo o vorbă bună, o floare, o ţigare?

Câte aţi cetit o carte la căpătâ-iul unui ostaş rănit, alungându-i clipele de mohoreală a spitalului?

S'au înregistrat desigur multe fapte frumoase.

(Continuare în pag. 4-a)

Mircea Laţia

Mirajul Libertăţii

Fragmente din „Cartea despre răscoale"

de Ion Stoia-Udrea

Sfârşitul celui de-al XVI.-lea veac...

Imperiul musulman a depăşit de mult deja întinderea visată acum trei veacuri de Osman Intâiul. Se apropie de apogeu. Armatele pa-dişahului îşi poartă semilunele din victorie în victorie, de departe, dela marginile persice, până pe meterezele Budei şi până sub zi-durile Vienei.

Cine să le fi oprit?

(Regii cei mari şi preacucernici al Apusului creştin au trebuit să se războiască îndelung între dânşii, pentru o seamă de cuvinte ale u-nui călugăr din Wittenberga. Era mai imperios de urgent să stâr-pească pe cei cari nu se închinau în acelaşi formă Dumnezeului co-mun, decât pe cei cari, — oameni cuminţi şi de treabă, — şi-au adus numai decât cu dânşii un Dumne-zeu nou, al lor, şi în afară de care ei altul nu vroiau să cunoască!)

Una după alta au căzut bariere-le din faţa cuceritorilor. După Bi-zanţ, întreg litoralul sudic al Mării Negre. Apoi, mai departe, linia Dunării, toată Dreapta. Şi într'o bună zi şi cheia Stângei a fost sfă râmată. Aci, la strâmtorile Dunării de jos lupta a fost grea şi înde-lungată. S'a întins peste trei vea-curi aproape. Totodată a stat de strajă la această poartă a Europei Centrale nobilimea valahă a Bana-tului. Nu a fost nobilime mare, strălucită, pompoasă. Nu, a fost o nobilime mică, săracă, a crescut deadreptul din plugărie, din cne-zie, şi până la capăt a rămas mai aproape de sol, mai legată de sat, decât de cetate. Pe cei cari s'au înălţat din rândurile ei i-a şi pier-dut în masa nobilimei mari ma-ghiare. A fost o nobilime care nu a făcut prea mult sgomot în isto-rie. Când au venit împăraţii sau căpitani vestiţi, cu oşti mari, să se bată cu turcii, şi nobilii şi cnezii valahi şi-au luat armele şi steagu-rile şi-au pornit, — de obiceiu cam în avangardă. După război, împăraţii sau căpitanii mari, vic-torioşi sau — mai puţin victorioşi, au încheiat pace şi s'au dus cu oştile de unde au venit. Iar cetele valahe bănăţene, câte au mai ră-mas, s'au întors şi ele acasă — ca să se bată mai departe cu cetele de prădăciuni şi invaziuni turceşti, veşnic prezente la Dunăre. Până când a venit alt împărat, sau alt căpitan mare, cu alte oşti. Apoi iar au pornit la război, şi iarăşi s'au întors acasă, să se bată mai departe. Aşa mereu. Vre-o trei veacuri aproape.

Acum la sfârşitul veacului al XVI-lea, pe turnurile cetăţii Timi-şoarei scânteiază semilunele deja. Până sus la Mureş, şi mai departe până dincolo de Buda, toate cetă-ţile şi toate pământurile sunt ale Sultanului. Doar o mică parte a vechiului Banat Severinean, jurul Lugojului şi al Caransebeşului, e liberă încă, ascunsă sub aripile principatului Transilvan. Nobilimea cea mare, cea maghiară, a plecat, s'a refugiat, s'a dus pentru tot-deauna de pe pământul aceasta. Cea valahă, mai legată de pământ, a rămas, e aci încă. Dar situaţia ei e exasperantă. Pentru stăpâni-tori ea nici nu există. In împărăţia Sultanului nu există nobilime ghiaură. Toţi necredincioşii sunt supuşi egali: raiele.

Şi astfel forţele nobilimei valahe scad din zi în zi, se împuţinează toată existenţa ei e pe cale să se irosească.

Trebue făcută o încercare încă! Cronicarii vremii scriu anul 1594.

...Sigismund Bathory, princi-pele Ardealului, caută pretutindeni aliaţi pentru a porni război împo-triva turcilor, cari începuseră deja să ameninţe şi subreda independenţă a principatului transilvan. Poate nu-mai ca încercare, pentru a veri-fica entuziasmul viitorilor săi aliaţi, când războiul proectat ar fi deja fapt împlinit, Bathory, om cuminte, se gândeşte la o formulă ca răz-boiul cu turcii să existe şi totuşi să nu-l fi început încă. Prin omul său de încredere, George Palatici, pe atunci ban al Lugojului, în-deamnă la răscoală pe românii şi sârbii din părţile timişene, despre cari uşor se putea presupune că nu vor aştepta prea multe îndem-nuri.

Desigur că la sfatul şi îndemnul banului lugojan, capii valahilor şi ai rascienilor trimit o deputa-ţiune condusă de Vladica Todor (probabil al Ineului, sau poate chiar al Lipovei) la Sigismund, care îi primeşte foarte călduros, îi asi-gură de tot sprijinul său, iar la

(Continuare în pag. 4-a)

Cum ia ființă un film muzical

Cu siguranță că vizitatorul unui film, care are o cultură muzicală, și care nu prea a avut ocazia să cunoască felul în care la naștere un film sonor, își va exprima după spectacol, dorința expresă să poată afla ceva despre munca muzicienilor creatori de filme. Cunoscutul compozitor de muzică de filme H. Milde-Meissmer, scrie un studiu interesant asupra acestei probleme. In rândurile ce urmează, vom încerca să oferim cetitorului, o imagine asupra deosebit de complicatului drum, care este urmat de tonul muzical, în tot timpul grelei munci de realizare a filmului.

Compozitorul de filme va trebui atunci când alcătuește planul unui film, după cetirea cărții de metraj (care se ocupă cu partea technică a rulării), să împartă înainte de toate munca sa, în două grupe principale. In primul rând, în compoziția acelor părți din film, care sunt prevăzute în cartea de metraj ca imagini originale, corespunzând timpului de rulare propriu zis, și în al doilea rând în acea parte a filmului care se ocupă cu muzica de însoțire sau de completare ilustrativă. Primei grupe — căci numai aceasta poate fi imprimată în atelier în același timp cu imprimarea imaginelor — îi aparțin, mai întâiu Liedurile filmului, cari sunt cântate, de exemplu, de protagoniști, apoi muzica de dans sau de balet. Orchestra executoare trebuie să fie perfect inițiată asupra întregei acțiuni. De o bucată de vreme, se procedează însă, din cauza marelor posibilități de întrerupere, din cauza acusticei nefavorabile din atelier și a greutății fixării microfonului, (de exemplu, interpretul care cântă, este silit să se miște în același timp), la înregistrarea scenelor prin așa zisele imagini „Play-back". Pentru că imaginea și tonul sunt imprimate întotdeauna de 2 pelicule distincte și cu două aparate diferite, și pentru că definitiva copiere comună a peliculei imaginilor și a celei sonore, se realizează abia în ultima etapă a făuririi filmului, adică la construirea copiei teatrale, se poate aplica și sistemul „play-black". Astfel protagonistul cântă mai întâi compozițiile într'un atelier special acustic, cu acompaniamentul adecuat, — și anume în anumite cazuri chiar cu o orchestră mare, care în atelierele de decorațiuni, adică în atelierele pentru imprimarea peliculelor imaginelor filmului, ar fi imposibile.

Act cântărețul execută gamele direct în microfon fără să se miște. Pelicula imprimată acolo, este developată, copiată și apoi în ziua recepționării întregului complex a imaginelor, reprodusă într'un megafon în atelier. Din timp se iau toate măsurile ca,aparatul care reproduce tonurile, să aibe, cu precizie milimetrică, același lungime de metraj, ca și aparatul care reproduce imaginile. Acest lucru este numit în limbagiul profesional, sincronizarea. Și acuma artistul este obligat să cânte încăodată, ținând ritmul perfect al tonului din megafon, în timp ce sunt înregistrate diferitele scene. El mai are să țină cont de faptul că mișcările gurii și a buzelor, să fie perfect „sincronice" cu tonul din megafon. El poate să se dedice nestingherit jocului său de scenă, pentrucă — recepționarea acustică fiind deja realizată, iar în încăperea respectivă nu se mai găsește nici un microfon — calitatea tonalității sale nu mai joacă niciun rol. La fel se procedează cu ocazia imprimării scenelor de balet, sau a altora de aceste gen. In aceste ocazii există însă avantagiul că, pot fi făcute cu camera de imagini felurite mișcări, de multe ori repetându-se scenele, fără a se reveni la continuitatea rulării megafonului. Toate imaginile au între ele același lungime și sincronitate.

Munca sonorizării filmului din acea a doua grupă, adică muzica ilustrativă, începe abia atunci, când întregul film, și anume toate scenele din atelier și de afară, montaglile etc., sunt terminate de maestrul metror, în peliculele scenice și sonore. Compozitorul se sfătuește atunci cu regizorul, hotărând cari scene trebuesc împodobite muzical. In multe locuri din cartea de metraj, această problemă este deplin rezolvată, de exemplu imaginile mute cari înregistrează peisagii, idile, montagii fotografice, unde muzica este singura expresie a sonorului. Această problemă este pentru un muzicant perfect, relativ destul de simplă. Capacitatea compozitorului fiind cunoscută, el trebuie să găsească o muzică adecuată conținutului și evoluției imaginative, și anume să compună astfel muzica, ca gamele acestea să corespundă la secundă cu desfășurarea peliculei mute, concordând-o astăzi, ca să nu nu existe nici o discrepanță între forma muzicală și filmistică propriu zisă. Cum mult mai grea este rezolvarea acestei probleme atunci e vorba deimpodobirea unor scene de joc. Aci, regizorul dorește să aibă în unele cazuri o întărire a atmosferei prin muzică, compozitorul fiind obligat să încerce, ca pe deoparte să realizeze această atmosferă prin impresii muzicale, pe de altă parte însă, să nu diminueze cu nimicie dicțiunea dialogorilor. O muzică foarte impresionist compusă și instrumentată se va dovedi în majoritatea cazurilor ca inutilizabilă. Pentru că mai târziu la „combinarea" dintre grai și muzică, se va arăta că culorile intensive ale orchestrei moderne, chiar dacă ar fi atât de adagio exprimate încât să nu deranjeje dialogul, ar suna straniu și câteodată chiar disonant. Este deci nevoie de o instrumentație mai gingașe și mai transparentă. Cu această ocazie este reținut faptul că, sunetul acoperit și neutru a unui instrument de coarde, este în general mai favorabil pentru „amestec" decât coloritul înbelșugat al instrumentelor de alamă.

După cum se vede din motivele enumerate mai sus, sarcina muzicianului în acest domeniu stă de ușoară. Cea mai însemnată și mai de neevitat premiză, pentru toate aceste categorii de muzică, plastică este coordonarea perfectă în tactul scenariului de film, a tuturor gamelor muzicale. Compozitorul trebuie deci, cu toate îngrădirile impuse, să realizeze teza ritmului muzical cu întreg ansamblul filmului mut sau verbit sau și în parte muzical.

Pasul următor pe calea definitivării filmului este deci sincronizarea muzicală. Intr'un atelier special construit pentru acest scop, în care este spațiu sufficient pentru o orchestră mare și pentru un cor oricât de numeros, și a cărui acustică poate fi modificată după trebuințe, sunt reprezentate peliculele imaginative, destinate sincronizării. Durata unei astfel de „filmări" nu e mai lungă de 10 minute. Compozitorul filmului, care în majoritatea cazurilor își dirijează singur sincronizarea muzicală, va încerca mai întâi prin câteva probe, sincronitatea dintre imagine și ton, trecând apoi la imprimarea definitivă.

După ce au fost developate sunetele imprimate aci, copiate, ascultate și selecționate, se poate trece la ultimul capitol al realizării filmului. Munca din această etapă se compune dintr'o țesătură de realizări artistice și tehnice, adică din așa zisul mixtum compositum, „amestecătură". Trebuie să ne imaginăm spațiul unei încăperi de dimensiunile unei săli mijlocii de cinematograf, în care se găsesc toate acareturile necesare ca, pânza de proecții, megafonul, cabina din care se proectează imaginele etc. In locul nenumăratelor șiruri de scaune, sunt doar numai câteva scaune răslețe, pentru colaboratori. Sufletul întregei săli este „Masa de amestec", o ustensilă de dimensiunile unui birou mai mare de scris, cu o serie de butoane, întrerupătoare, aparate de măsurat sunetul și timpul și încă un număr foarte mare de șuruburi, lămpi, și câte altele. Aci este dată posibilitatea de a proecta sincronic pelicula în opt tonuri diverse (adică mai multe benzi muzicale, dialogate și cu diferite sgomote). Aci poate fi reglementată tăria sunetului și caracterul tonului. Iar acest amestec sonor poate astfel fi imprimat pe o peliculă nouă. Negativul rezultat din această operațiune reprezintă producția definitivă a întregii munci premergătoare, dând mai târziu, copiată împreună cu imaginea, copia teatrală, pe care o vedem în cinematograf, sub forma filmului muzical atât de apreciat de cinefilii cu gust. (UTA).

Dând Țării, dăm pentru noi. Liniștea noastră, avutul nostru, sunt asigurate într'o Românie puternică și bogată.

Cultura bumbacului în Rusia sovietică

Speranțele pe care conducerea sovietică, în realizarea planului autarhiei bumbacului au întrebuințat cu tenacitate toate metodele posibile și imposibile, s'au risipit în vânt ca de altfel atâtea alte planuri și metode, ale acestei conduceri. Sovieticii au preconizat două căi, pentru desvoltarea și augumentarea recoltei de bumbac: 1. Mărirea suprafețelor însămânțate cu bumbac, 2. Ridicarea producției pe hectar. Cu de a doua metodă, s'a dovedit complectamente ineficientă. Prima cale — mărirea suprafeței însamanțate a realizat cu oarecare progrese în această direcție fără să efectueze însă și un succes economic. Singura metodă cu apreciabile șanse de reușită, cultura bumbacului sovietic putându-se astfel desvolta, se bazează pe sistemul complicat al irigației și comcomitent, cultivarea bumbacului pe o scară mai întinsă în vechile ținuturi din Asia Centrală și Transcaucazia propice acestei culturi. Dar această metodă s'a dovedit extrem de costisitoare. Instalațiile de irigație, nu au adus nici un rezultat remarcabil, din cauza necunoașterii terenului de irigat și din cauza grabei executării proiectelor. Iar, metodele urmate de conducătorii economiei sovietice, pentru desvoltarea suprafețelor de însămânțat, au contribuit la nimicirea celorlalte culturi prin desvoltarea culturilor de bumbac, în regiuni în care până atunci bumbacul nu fusese semănat deloc.

Opimarea celorlalte culturi pentru favorizarea bumbacului, a distrus economia acestei regiuni, și ceace e interesant. dăunând chiar culturii acestei plante, deoarece a sleit pământul în mod considerabil, menționându-se faptul că și solul însuși prin natura lui intrinsecă era destul de sărac. A micșorat îslazurile în mod simțitor. Deci a stăvilit creșterea vitelor, și ca o consecință imediată, s'au micșorat cantitățile de îngrășăminte naturală, absolut indispensabile culturilor de bumbac. Micșorarea creșcătorii lor de animale, și a numărului vitelor de tracțiune, a însemnat scăderea mijloacelor și forțelor de tracțiune, pentru lucratul pământului din care cauză, solul a fost prost lucrat împiedecând desvoltarea normală a plantelor pe suprafețele însămânțate.

Insfârșit, înlocuirea semănăturilor de cereale prin bumbac, a îngreulat procurarea hranei și îndestularea cu pâine necesară a populației acestor regiuni. Culturile de bumbac în majoritate au fost recoltate după căderea brumei. Strângerea recoltei după căderea brumei, și decapsularea bumbacului au necesitat cheltueli apreciabile, în cazul că se executau prin munca manuală. Decapsularea pe cale mecanică, dăuna însă calității ștofei sau pânzei.

Iar când se întâmpla ca bumbacul să fie necopt, acest material era și mai slab. Cam mult chiar înainte de isbucnirea războiului din Est, s'a pronosticat de către diferiți specialiști sovietici, că e îndoelnică rentabilitatea economiei bumbacului în URSS. Toate măsurile luate, pentru eftenirea producerii bumbacului printre cari și înlocuirea lucrătorilor și animalelor prin mașini, au rămas fără nici un rezultat. Ceace este esențial prin întrebuințarea acestor măsuri, este faptul că s'au înrăutățit lucrările necesare solului, reducând calitatea și cantitatea pe hectar a recoltei bumbacului. In concluzie, se reliefează lămurit faptul că în acest despărțământ al planului ciucinal, sovietele au suferit un eșec complet. (UTA).

INFORMAȚIUNI

Ministerul economiei naționale a decis ca toate cererile de înființare de noui fabrici sau de mărire de instalațiuni existente, ce se vor depune, să cuprindă informațiuni asupra condițiunilor de aprovizionare cu materii prime și combustibil, cât și posibilitatea de desfacere a produselor pe piața locală.

Ministerul economiei naționale aduce din nou la cunoștința generală că, nu aprobă nici o sporire la prețurile lanei, care raman în mod definitiv cele stabilite prin decizia ministerială publicată în Monitorul Oficial din 14 iunie 1941.

Se reamintește că toți producătorii sau deținătorii de lână — sub orice titlu — sunt datori să predea lâna în condițiunile decretului lege Nr. [illegible] Mai 1940 și a deciziei Nr. 421 din 23 August 1941, publicată în Monitorul Oficial Nr. 199 din 23 August 1941, la centrele de colectare publicate în Monitoarele Oficiale Nr. 144 din 21 iunie 1941, Nr. 158 din 8 iunie 1941, și Nr. 201 din 26 August 1941, singurele autorizate să cumpere lână de toate varietățile, cunoscând că în caz de abateri producătorii sau deținătorii sunt pasibili de sancțiuni aspre, prevăzute în Decretul-Lege Nr. 1700/940 și Nr. 1215 din 3 Mai 1941, și anume închisoare, internarea în lagăr și amenzi severe.

La ministerul agriculturii sunt înregistrate foarte multe cereri de tractoare și mașini agricole. Din prima comandă au fost satisfăcute aproape 1000 de cereri de tractoare și mai sunt nesatisfăcute aproape 2000 cereri.

O comisiune trimisă actualmente în Germania negociază o altă comandă de tractoare.

Mai sunt înregistrate aproape trei sute de cereri de treerători spre a fi folosite în campania anului viitor.

Intrucât fabricile dela Torino oferă tractoare predabile începând din Ianuarie, e probabil că se va face o comandă și în Italia.

Dl Silviu Petcu, Inspector special de control al Românizării din județul Timiș-Torontal, și-a luat postul în primire instalându-și biroul la Oficiul Public de plasare al Statului din Timișoara I, Strada Eugen de Savoya Nr. 11, Telefon 44-25.

Audiențe pentru public pentru orice chestiune în legătură cu românizarea întreprinderilor, solicitări de posturi, etc. se primesc în fiecare zi de lucru între orele 12-13.

Un public este rugat a respecta întocmai aceste ore de audiențe, întrucât dl Inspector de Românizare este ocupat cu lucrările de organizare și sistematizare al Inspectoratului. Inspectii pe teren, etc.

Pentru întregul material apărut în „ECOUL" — fără semnătură sau cu pseudonim — răspunde numai d. Const. I. Ștefănescu, directorul nostru, care e totodată și girant responsabil.

S'a deschis restaurantul de lux
»CARLTON«
sub conducere românească

Războiul în stratosferă

Intr'un articol demn de remarcat, din ultimul număr al periodicului „Das Reich", găsim desbătută o problemă extrem de interesantă, care se preocupă de necesitățile și posibilitățile sborului avioanelor, la mare înălțime, aplicându-se datele și rezultate ultimelor descoperiri în această direcție. Războiul aerian trece peste granițele troposferi în stratosferă. In legătură cu această problemă, a fost nevoie de ani întregi, pentru experiențe, coordonându-se cei doi factori, omul și mașina. Se menționează cu acest prilej. următorul tablou recapitulativ și sintetic:

1. Influențele marilor înălțimi, asupra oamenilor, sunt indeobște sunoscute. Experiențele expedițiilor germane pe Munții Himalaia, precum și ale războiului, au demonstrat că sângele se îmbogățește în globule roșii la mari înălțimi, și acest fapt poate avea o mare durată. Astfel medicul unei expediții din Himalaia Dr. Hartmann a relievat că la mari înălțimi, numărul globulelor roșii, crește de la cantitatea normală de 5 milioane, pe cm³. Această experiență, a folosit aviației germane, în sensul că multe grupuri de aviatori, de luptă și de vânătoare, au fost trimise pentru acest scop la sporturile de iarnă în munți.

Primejdia sucombării, în urma adormirii sburătorului, fenomen obișnuit la înălțimea de 8—10 000 m., deoarece aparatul cu oxigen poate îngheța, se înlătură prin construcția unui nou aparat cu oxigen, care numai suferă din cauza înghețului, fiind complet asigurat.

2. Peste 10 000 m., aparatul cu oxigen, nu mai oferă o protecție satisfăcătoare, în care caz pentru sborurile stratosferice s'a ajuns la construirea cabinei hermetic închisă. Combinezonul pneomatic întrebuințat de către locotenent colonelul italian Mario Pezzi, cu care a putut să atingă înainte de isbucnirea acestui război, înălțimea de 17.074 m., nu s'a dovedit satisfăcător din cauza că este foarte greu și împiedică libertatea mișcărilor pilotului, lucru esențial și necesar pilotului de răseoi.

Primul avion cu cabină pneumatică și cu pereții încălziți și dubli a fost Ju 49, pentru un echipaj de 2 persoane. In afară de Rusia Sovietică, Belgia și Franța, uzinele Lockheed din Statele Unite au construit avionul S. C. 38, un aparat cu cabină pneumatică.

Intr'o astfel de cabină, se poate rezista la înălțimea de 9.000 m, în condiții identice ca la 3.500 m. Pentru desvoltarea aviației stratosferice, necesită rezolvarea următoarelor probleme:

a) Cum este posibilă realizarea unui motor, care să deservească acestui ociectiv? Există 2 posibilități: una mecanică, prin lagăre cu ulei și inele de gratit, și altă posibilitate electrică.

b) Cum vor fi dispuse și utilizate armele automate în avion?

c) Ce se poate face în cazul găuririi camerei pneumatice de către gloanțe? La fiecare străpungere, se așează deasupra o foaie de hârtie sau de carton, care va realiza o perfectă etanșeitate din cauza marei presiuni.

Dar una din cele mai importante probleme pentru avioanele de luptă stratosferică, este problema temperaturii, care trebue rezolvată deoarece la 15.000 m. înălțime, trebue să se țină seamă că este un frig cumplit, înregistrând o temperatură scăzută de — 70 gr. Celsius. Diferența de temperatură din momentul decolări i între start și înălțimea de atins, acționează efectiv asupra materialului avio- nului. Deaceea cabina, datorită pereților ei dubli, are o temperatură constantă mulțumită peretelui dublu și stratului izolator, fiind încălzită pe cale electrică.

3. Din datele de mai sus, referitoare la aceste experiențe, rezultă că platoul, adică granițele sborului la mari înălțimi, nu depind de puterea de rezistență a omului și de construcția cabinei, ci de soluționarea problemei motorului. Viteza avionului la 10 000 crește cu 35 la sută mai mult față de un platon de 3 000 m., dar concomitent, trebue să se aibă în vedere că din cauza măririi suprafețelor asupra cărora se exercită presiunea, va rezulta și o pierdere de viteză. Așișderea și pentru elice, există anumite limite, pentru trecerea cărora trebue să se facă numeroase experiențe și să se activeze în mod deosebit în acest domeniu.

Articolul încheie cu constatarea, că războiul impune cercetări, rezultate și teme tot mai îndrăznețe, susținând că desvoltarea aviației stratosferice va fi și spre folosul aviației în timp de pace. (UTA).

Cinema „CAPITOL"

Evenimentul cel mai important al cinematografului european!
Cea mai mare cântăreață a lumii!

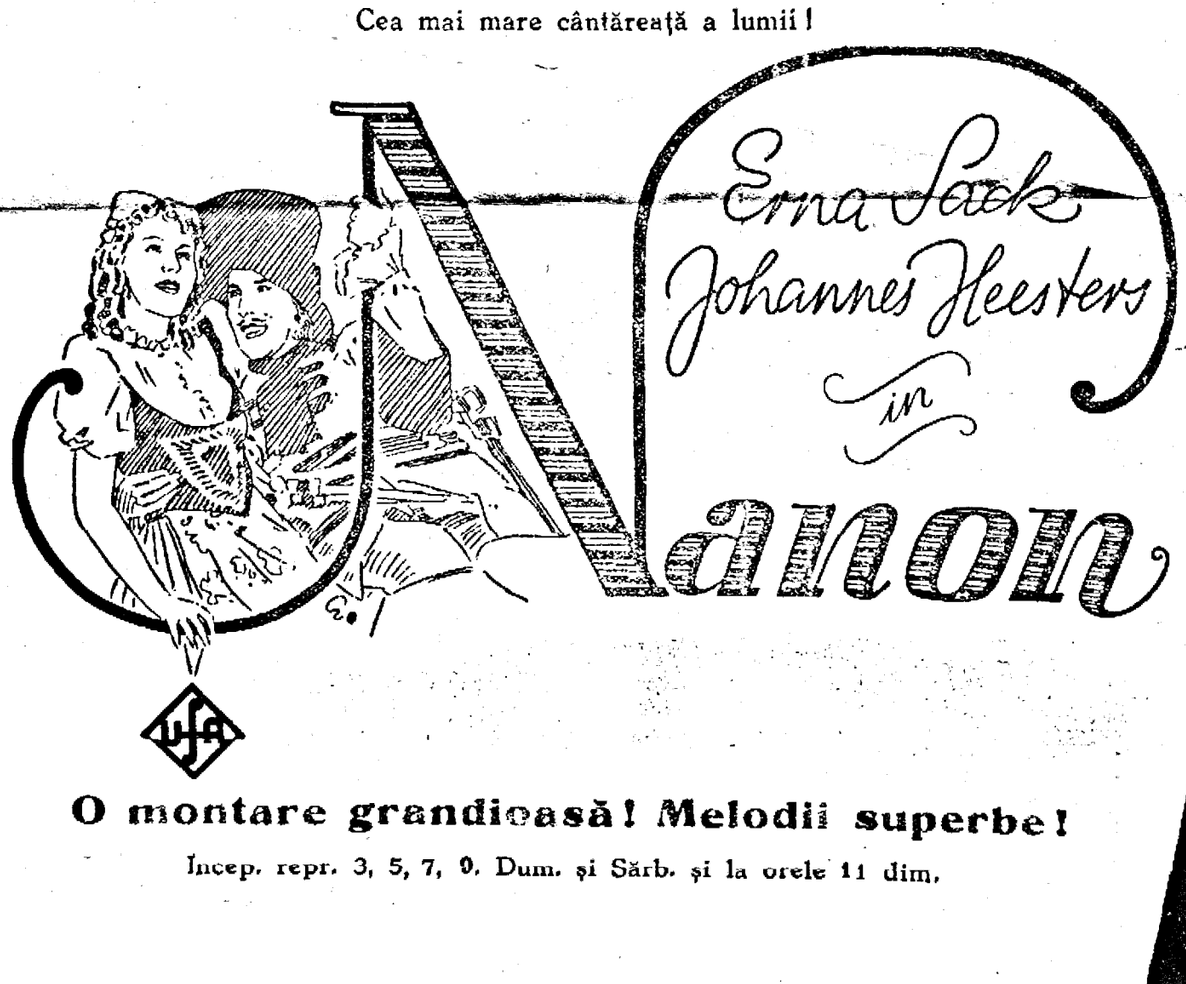

O montare grandioasă! Melodii superbe!

Incep. repr. 3, 5, 7, 9. Dum. și Sărb. și la orele 11 dim.

Subscrierile pentru »Imprumutul Reîntregirii« 1941

Termenul de subscriere şi de eşalonare a plăţii

Imprumutul Reintregirii, emis de Ministerul Finanţelor, este unul din mijloacele importante ale acoperirii nevoilor Statului in imprejurările excepţionale de astăzi şi permite a face faţă nevoilor Tezaurului fără o sporire nouă a impozitelor, ci numai pe calea plasamentului oferit subscriitorilor in efecte de Stat.

Această metodă de finanţare fiind un mijloc necesar de acoperirea nevoilor tezaurului, Ministerul Finanţelor apreciind quantumul cheltuelilor ce trebuie acoperit prin acest imprumut, aduce la cunoştinţa generală cotele minimale de subscriere la toate categoriile de venituri, stabilite prin dispoziţiile date de administraţiile financiare la data lansării imprumutului.

Cotele minimale trebue subscrise neapărat până la 1 Noembrie a. c., plata lor putându-se eşalona conform prospectului până la 31 Martie 1942. Subscrierile ce depăşesc aceste cote minimale rămân deschise până la 31 Martie 1942.

Cotele minimale de subscriere

Subscrierile minimale pentru cei cărora totalul veniturilor şi disponibilităţilor nu le permit o subscriere mai mare, sunt urmatoarele:

I. Proprietăţi imobiliare (clădiri şi terenuri virane)

a) Contribuabilii, cu un venit brut cuprins între 48.000 până la 500.000 lei, vor subscrie cel puţin o valoare nominală care va fi plătită cu o sumă egală cu odată impozitul anual;

b) Cei cu venituri brute superioare sumei de 500.000 lei, vor subscrie astfel:

1. Pentru tranşa până la 500.000 lei, vor subscrie o valoare nominală, care va fi plătită cu impozitul anual cuvenit unui venit brut de 500.000 lei.

2. Pentru tranşa care depăşeşte 500.000 lei, vor subscrie cel puţin o valoare nominală, care va fi plătită cu 30% din această a doua tranşe.

Scăderi

Mobilizaţii, sinistraţii de cutremur sau inundaţii cari au fost recunoscuţi ca atare de fisc, precum şi salariaţii publici cu un salariu brut sub ...000 lei lunar şi cari au un singur apartament pe care-l ocupă, vor subscrie o valoare nominală care va fi plătită cu jumătate din sumele de subscris arătate mai sus.

Cei cu venit brut sub 48.000 lei, vor subscrie după posibilităţi.

II. Contribuabili cu impozitul comercial şi industrial:

Contribuabilii cu impozitul comercial şi industrial, vor subscrie plătind cel puţin dobitul anului curent 1941/42, stabilit la cota unificată. La intreprinderile comerciale şi industriale la care beneficiul bază de verificare după registre, depăşeşte impozitul minimal stabilit pe bază de coeficient necesitând impunerea suplimentară, se va considera ca avizat ca subscriere minimală o sumă care va fi plătită cel puţin cu impozitul la o sumă egală cu venitul impozabil după registru.

III. Contribuabilii salariaţi

Pentru salariaţii până la 5.000 lei lunar subscrierea este facultativă. Salariaţii publici vor subscrie ... ce se vor majora salariile. ... funcţionarii particulari cu un salariu brut lunar.

Agricultori: Proprietarii până la 3 ha., subscrierea facultativă.

Proprietarii cu întinderi între 3-5 ha., vor subscrie câte o obligaţiune de 1.000 lei.

Proprietarii cu întinderi între 5-20 ha., vor subscrie câte 200 lei ha.

Proprietarii cu întinderi între 20-... ha., vor subscrie câte 300 lei

...ietarii cu întinderi între ... ha., vor subscrie câte 600

Categorii speciale

Proprietarii de vii şi livezi de pruni, vor subscrie câte 2000 lei la ha.

Proprietarii de păduri în exploatare, vor subscrie câte 1.000 lei la ha.

Proprietarii de grădini de zarzavaturi (florării şi pepiniere,) vor subscrie câte 2000 lei la ha.

Proprietarii de terenuri petrolifere: cei cu terenuri până la 3 ha, vor subscrie între 5000 şi 8000, iar cei cu terenuri de o întindere mai mare, vor subscrie de 10 ori sumele arătate la punctul 4.

6. La capitolul mobiliar (tantieme, dividende, redevenţa, etc): se va subscrie 35 la sută din valoarea lor brută pe un an.

Veniturile depunerilor în bănci sunt scutite de subscriere.

7. Fabrici de bere, drojdie comprimată, şampanie, alcool metilic, acid acetic, oţet, precum şi distribuitorii M. A. T.-ului şi debitanţii de băuturi spirtoase din comunele urbane şi rurale, indiferent de felul brevetelor ce au, se fixează următoarele norme de subscriere:

1) Toţi cei enumeraţi mai sus vor subscrie o sumă egală cu suma impozitelor directe cu care sunt înscrişi în roluri (impozit pe clădiri, impozitul comercial, impozitul supra cotă):

2 Pe lângă aceasta, vor mai subscrie în plus o sumă ce se va calcula în raport cu băuturile date în consumaţie, sau spirt utilizat, iar pentru debitanţi în raport cu taxele de brevet şi anume:

Fabricile de bere vor subscrie în plus câte 20.000 la fiecare vagon de bere dată în consumaţie în cursul exerciţiului 1940/41;

Fabricile de alcool metilic şi acid acetic câte 30.000 lei de fiecare vagon, câte 50.000 lei de fiecare vagon de drojdie dată în consumaţie în exerciţiul 1940/41;

Fabricile de şampanie câte 100000 lei de fiecare vagon de şampanie dată în consumaţie pe exerciţiul 1940/41;

Fabricile de alcool metilic şi acid acetic, câte 30.000 lei de fiecare vagon de aceste produse date în consumaţie în exerciţiul 1940/41.

Fabricile de licheururi, rom şi coniac, câte 2 lei de fiecare grad dat, spirt întrebuinţat la fabricaţie în exerciţiul 1940/41;

Fabricile de parfum, apă de colonia şi produse cosmetice, câte 3 lei de fiecare grad dal, spirt întrebuinţat în cursul exerciţiului 1940/41

Fabricile de oţet, câte 1,30 lei de fiecare grad acetic, dat în consumaţie în exerciţiul 1940/41;

Distribuitorii de spirt şi produse monopolizate con[c]esionarii M. A. T.-ului pe judeţ şi subcentre câte 0,20 lei de fiecare grad dal, spirt sau rachiuri vândute în exerciţiul 1940/41;

Exploatatorii debitelor de băuturi spirtoase ale căror localuri sunt cu vad mic comercial, vor subscrie în plus o sumă egală cu de cinci ori taxele de brevet; şi

Exploatatorii debitelor de băuturi spirtoase, ale căror localuri sunt cu vad comercial mare, vor subscrie în plus o sumă egală cu de 10 ori taxele de brevet.

Aceste cote stabile şi cu consultarea asociaţiilor economice şi verificate în prima perioadă a subscrierilor ca fiind corespunzătoare cu efortul de participare al întregii ţări la împrumut, realizează o repartiţie echitabilă, asupra tuturor şi fără excepţie, a efortului financiar cerut de împrejurările de răsboi.

Aceste cote minimale se impun prin nevoia însăşi de a acoperi urgent nevoile răsboiului.

O carte provoacă cinci procese!

Se cunoaşte succesul nebişnuit pe care l-a obţinut volumul de scandal „Turnul Babei" al scritorului şi caricaturistului Neagu Rădulescu.

Această carte a apărut în câteva luni în 15.000 de exemplare constituind senzaţia sezonului literar.

Dar fiecare succes cu ponosul său.

Ireverenţios cu eroii săi, luaţi din viaţa de toate zilele, cu numele lor adevărate, Neagu Rădulescu a stârnit asupra sa urgia acestora, aşa că autorul mult discutatului „Turn Babel", apărut recent în ediţia III-a, a fost dat în judecată zilele acestea de trei actriţe şi doi scriitori cari se consideră grav insultaţi de pana îndrăsneaţă a scriitorului.

Care pe care? Disputa se anunţă interesantă! Cui va da dreptate justiţia? („Timpul")

Un comunicat al Universităţii „Regele Ferdinand I" din Sibiu

Din partea Rectoratului Universităţii Regele Ferdinand I din Cluj-Sibiu, se aduce, pe această cale la cunoştiinţa celor interesaţi, că înscrierile la examenul de admitere în anul I al Facultăţilor de Litere, Drept şi Ştiinţe se fac între 1—14 Octombrie, iar la Facultatea de medicină între 10—14 Oct. a. c.

Inscrierile la examenele pentru anul I-IV se fac între 1—10 Oct. — pentru Facultăţile de Litere, Drept şi Ştinţe — şi între 1—5 Oct. — pentru Facultatea de medicină. Examenele se ţin în cursul zilelor din luna Octombrie.

Cursurile universitare se deschid la 3 Noembrie iar căminele studenţeşti la 1 Octombrie a. c.

Alte lămuriri se vor putea primi ela Oficiul Universitar.

D. N. KIRIŢESCU

noul director al Naţionalului Cluj—Timişoara şi-a expus programul de muncă

Joi, 15 Septembrie, reprezentanţii presei au fost convocaţi la Teatrul Naţional Cluj-Timişoara, de către d. N. Kiriţescu, noul director al teatrului, care a făcut următoarele precizări:

Acţiunea de culturalizare prin teatru, pentru a-şi putea da roadele ei în massele publicului, e nevoe să fie adusă la cunoştinţă şi sprijinită de presă.

Solidarizarea presei la această operă de interes general va continua a fi solicitată şi pe viitor, paralel cu desfăşurarea programului de activitate, în vederea unui contact permanent şi rodnic între instituţie şi organele de îndrumare ale opiniei publice.

Programul şi activitatea Teatrului Naţional din Cluj la Timişoara, sunt călăuzite de luminoasele directive ale dlui director general al Teatrelor, în termenii următori:

„... *Trebue să ţină seamă la noul rost pe care se cuvine să-l aibă Teatrul Naţional în viaţa naţiunei şi a statului nostru, exprimând caracterul românesc prin specificul local şi totodată îndrumând diferitele categorii de public pentru o viaţă mai creatoare şi mai devotată marilor idealuri de cultură*".

Ne vom strădui să urmăm această linie prin selecţionarea repertoriului, îmbunătăţirea producţiei teatrale şi colaborarea cu valorile locale.

In ceace priveşte repertoriul vom urmări, descifrând tâlcul „noului rost" să-i dăm un caracter educativ, stenic şi naţional.

Vor figura opere clasice, în care sunt reliefate deopotrivă eroicul şi umanul, eticul şi esteticul.

Vom alege piese cu conţinut constructiv şi reconfortant. Vom ocoli artificialul, maladivul şi negativul.

Cu deosebire ne vom devota literaturii dramatice originale. A sosit timpul, ca atunci când reconstruim pe temelii de sânge patrimoniul naţional-politic şi geografic — să edificăm şi pe cel spiritual. Vom juca, zăgăzuind valul producţiei de import, piese româneşti cu fâpturi, frământări şi năzuinţi româneşti.

In spirit educativ, vom organiza spectacole speciale, cu piese adecvate, pentru militari, muncitori, tineret, şcolari şi copii.

Pentru îmbunătăţirea producţiei vom aduce perfecţionări iluminatului, vom construi o scenă turnantă pentru montarea pieselor spectaculoase, vom îngriji de noi mijloace tehnice în domeniul picturei şi al scenografiei, vom spori stocul de decoruri şi costume noui, etc.

Vom da prilej personalului artistic să se manifeste în întregime, prilejuind o promovare a valorilor şi o reîmprospătare a lor, ceace va stimula emulaţianea.

Pe tărâmul propagandistic vom continua cu organizarea turneelor în Ardeal şi Banat şi vom încerca să ducem salutul nostru de frăţietate culturală românilor depe valea Timocului.

Vom căuta să strângem şi să punem în valoare materialul artistic şi realizările echipelor populare din Banat, adevărate comori de folclor.

Impresionanta activitate a acestor echipe, pe care le-am văzut la lucru, în cele mai neînsemnate comune, compuse laolaltă din ţărani simpli şi intelectuali, denotă prezenţa unui adânc spirit artistic popular şi de nivel superior.

Sfârşesc cu capitolul, pe care îl socotesc cel mai important şi anume, acela privitor la rolul Teatrului Naţional din Cluj la Timişoara.

Direcţia Teatrului Naţional din Cluj la Timişoara socoteşte că misiunea acestui teatru, este de a valorifica forţele creatoare şi artistice locale, stimulându-le şi înmănunchindu-le în perimetrul spiritualităţii ardelene.

Cu deosebire de împrejurările actuale, el va trebui să dovedească, ceace au dovedit totdeauna, în trecut instituţiile de cultură ale Ardealului: o voinţă de luptă şi afirmare românească, de păstrare a credinţei, de justiţie pentru dreptatea cauzei.

In acest scop am înfiinţat un premiu de 20.000 Lei pentru cea mai bună lucrare dramatică, cu subiect din viaţa Ardealului. Am prelungit termenul de depunere al lucrărilor până în ziua de 30 Noemvrie a. c. pentru a da posibilitatea unui număr cât mai mare de autori să participe. Voi fi fericit să reţin pentru reprezentare şi alte lucrări din lotul celor nepremiate.

Inchei adresând tuturor celor ce se simt chemaţi prin vocaţie, spre orice domeniu al vieţii teatrale, să ni se alăture cu gândul şi rodul lor, pentru realizarea acestui postulat.

Doui ani de război economic

In rezboiul mondial Anglia a câştigat războiul contra Germaniei nu pe câmpul de luptă, ci pe terenul economic. Legăturile strânse ale economiei germane cu economia mondială au dat blocadei engleze acea vigoare care, după patru ani, a făcut posibilă înfometarea Germaniei.

Englezii sunt un popor conservativ. Metoda care a dus odată la succes, trebuia — după părerea oamenilor de stat englezi — să garanteze şi a doua oară victoria. Intretimp condiţiile preliminare pentru reuşita acestei metode s'au schimbat însă în mod fundamental, un fapt de care Anglia nu vrea să ţină seama, cu toate că restul lumei l'a înţeles.

La izbucnirea războiului mondial Germania neglijase să adune provizii suficiente pentru industria sa şi alimentarea populaţiei sale.

Economia germană a început abia în 1916, adică pe la sfârşitul anului al douilea al războiului mondial, să se reorganizeze în vederea războiului, deoarece până atunci calculase cu o campanie de scurtă durată. In momentul acela industria şi economia alimentară germană avea la dispoziţie, ca bază de materii prime, numai spaţiul german şi fosta Monarchie dunăreană.

In comparaţie cu acestea situaţia de azi, după primii doui ani de război, este fundamental diferită, fiindcă:

1. îndată după preluarea puterei în anul 1933 s'a început o politică de orientare largă, urmărindu-se formarea unor rezerve îndestulătoare şi independenţa Germaniei pe terenul alimentaţiei. Agricultura germană este în stare azi să acopere singură cam 90% din nevoile alimentare ale ţării,

2. în ultimii 8 ani economia germană a fost din nou organizată pe principiul programului şi al dirijării, o transformare ce nu poate fi întreprinsă nici chiar în ţările puternic industrializate, ca Anglia sau Statele Unite, într'un interval de timp de numai un an sau doui.

3. industria germană are azi la dispoziţie întreaga bogăţie de materii prime a Europei. La această situaţie se adaugă acum şi zăcămintele de fier şi cărbuni din Rusia europeană. Intrebuinţarea acestor materii prime nu poate fi împiedicată de nici o blocadă din lume.

In comparaţie cu situaţia războiului din anul 1916 apare însă azi încă un factor cu totul nou, de care puterile anglo-saxone vor trebui să ţină seama: redeşteptarea conştiinţei solidarităţii europene şi pe tărâmul economic. Cu această redeşteptare a solidarităţii europene Anglia a obţinut însă exact ceiace a încercat să împiedice în tot decursul istoriei sale: unirea Europei şi organizarea sa.

Cinema „THALIA"

Un film exotic! Senzaţional!

CANTECUL AIXEI

cu IMPERIO ARGENTINA cea mai mare cântereaţă dansatoare şi actriţă spaniolă

Un subiect palpitant din viaţa prinţilor mauri. O montare grandioasă!

Incep. repr. 3, 5, 7, 9. Dum. şi Sărb. şi la orele 11 dim.

ATENŢIUNE

Intr'un litru de apă medicinală „MAGUS" se află următorii componenţi, ionii, grupaţi în săruri:

Sulfat de sodiu $SO^4 Na^2$ 10.3218 mgr. la litru
Sulfat de magn. SO^4 Mg. 3.3760 mgr. la litru
Sulfat de calciu SO^4 Ca 1.6364 mgr. la litru
Clorură de sodiu Cl Na 2.4074 mgr. la litru
Clorură de potasiu Cl K 0.0231 mgr. la litru
Clorură de litiu Cl Li 0.0085 mgr. la litru
Clorură de amo. $Cl NH^4$ 0.0005 mgr. la litru
Iodura de sodiu I Na 0.0034 mgr. la litru
Bromură de sod. Br Na 0.0002 mgr. la litru
Azotat de sodiu NO_3 Na 0.4250 mgr. la litru
Azotat de sod. NO_2 Na urme mgr. la litru
Hidrocarb. de magn. $(CO_3 H_2)$ Mg 1.2490 mgr. la litru
Hidrocarb. de fer $(CO_3 H_2)$ Fe 0.0204 mgr. la litru
Hidrocarb de magneziu $(CO_3 H_2)$ Mn. urme mgr la litru
Silice $Si O_2$ 0.0120 mgr. la litru
Substanţe organice urme la litru
Bioxid de carbon liber CO_2 0.0060 mgr. la litru
Total: 19.4907 mgr. la litru

Din aceste date rezultă că apa medicinală MAGUS este o apă minerală sulfată, sodică, magneziană şi calcică concentrată cu conţinut relativ mic de cloruri, având şi nitraţi şi urme de ioduri şi bromuri.

Aviz

Persoanele care au camere mobilate de închiriat, sunt rugate să avizeze Decanatul Facultăţii de Agronomie Cluj-Timişoara, Bulevardul Carol I Nr. 2 etaj I, sau telefon 30.78, spre a fi recomandate studentelor şi studenţilor acestei Facultăţi.

Cinema „APOLLO"

Ultimele 2 săptămâni festival
Duminecă, Luni, Marţi, Miercuri

Şoimana

Heidemarie Hatheyr Sepp Rist

Dela 25 IX.—27 IX.

Noaptea Hotărâtoare

Pola Negri Ivan Petrocici

Dela 29 IX.—1 X.

Submarinele atacă!

Ilse Werner Herbert Wilk
Heinz Engelmann

Incep. repr. 3—5—7—9
Dum. şi Sărb. şi la orele 11 dim.

Cetiţi ziarul „ECOUL"

Vânzările şi cumpărările de cereale

cu preţuri superioare celor maximale sunt pedepsite

Ministerul economiei naţionale subsecretariatul de Stat al aprovizionării, pune în vedere tuturor producătorilor şi comercianţilor de cereale cu preţuri mai mari decât cele fixate prin decizii ministeriale, că comit delictul de speculă ilicită, care se pedepseşte în conformitate cu prevederile decretului-lege Nr. 1215/941.

Ministerul a dat ordine organelor de control pentru stricta aplicare a dispoziţiunilor legale.

——

Despre tăcerea în război

de D. Goebbels ministru al Reichului

Politica de ştiri este una din problemele cele mai grele ale conducerei politice a războiului. Nu există vr'o pildă, ca undeva sau cândva să se fi purtat vr'un război, fără ca guvernul să nu fi influenţat opinia publică. Problema este numai — cât de departe e permis sau trebuie mers pe această cale. Nici chiar în ţările aşa zis democrate — cum se pretinde Anglia — în timp de război nu mai există ceiace se numeşte: libertate de opinie. Fiecare ştire publicată, este cetită şi ascultată nu numai de ţara proprie, ci de lumea întrăagă şi se întâmplă foarte adeseori, că o ştire, care în ţara proprie este foarte folositoare, poate provoca grele pagube în ţara inamică. Se ştie că publicarea prematură a unor succese militare în războiul mondial, a dat de câteva ori indicaţii preţioase Statului Major francez în privinţa unor fapte până atunci necunoscute de ei, provocând astfel compromiterea serioasă şi chiar anihilarea acestor succese. Bucuria poporului german sosea atunci prea timpuriu şi de aceia era de scurtă durată.

In războiul acesta serviciul de informaţiuni, în loc să se simplifice, a devenit şi mai complicat. In epoca radiodifuziunei şi a televiziunei, o ştire se răspândeşte ca fulgerul peste întregul glob pământesc. Abia a fost dată din mână şi vânzătorii de ziare din New York şi din Tokio îi strigă titlul şi prin aceasta ştire devine irevocabilă.

Omul laic în politică îşi dă seama numai rar de aceste perspective. Când el citeşte în comunicatele Inaltului Comandament, că operaţiunile în Est decurg conform programului, el nu se gândeşte că prin ştiri se poate duce război şi că prin ştiri se poate face, chiar se şi face. politică. Numai rare ori îşi dă seama că în dosul unei fraze lapidare se ascund o mulţime de amănunte militare, pe care Comandamentul nu vrea încă să le aducă la cunoştinţa inamicului, deoarece — din motive bine determinate şi bazat pe nenumărate experienţe — Comandamentul presupune, că inamicul nu le cunoaşte încă. Fiecare judecă politica de informaţiuni numai după dorinţele şi necesităţile proprii. Datoria conducerii este însă a preda şi aci exclusiv în interesele poporului în totalitatea sa şi în special în interesele armatei sale.

Avem, firește, şi noi, secrete militare şi politice, acestea rămân însă restrânse de obicei la un cerc foarte mic de iniţiaţi. Viaţa publică din Germania stă însă deschisă pentru cercetarea oricărui străin. Şi noi avem necesitatea de a închide pentru accesul public oraşe sau provincii întregi, cum se întâmplă totdeauna şi în Anglia. In orice caz nu permitem ca adversarul să ne impună politica noastră de informaţinni. Ii răspundem când noi găsim necesar nu când ar dori el.

Când noi nu reacţionăm la anumite minciuni ale lui, aceasta are motivele sale binecuvântate. Londra afirmă spre pildă, după un atac nocturn, să zicem asupra Berlinului, că aviaţia britanică a distrus anumite instalaţii industriale sau de comunicaţie. Aceasta nu trebue să fie totdeaune — privit de englezii — o falsificare intenţionată. S'ar putea închipui chiar, că Londra crede de fapt bazându-se, spre exemplu, pe descrierile superficiale ale piloţilor sau chiar şi aceştia să fie convinşi că au atins obiectivele deasupra cărora nici n'au zburat. Este oare în interesul german a atrage în mod *special atenţia* forurilor competente din Londra asupra eroarei lor sau este mult mai avantajos pentru noi a lăsa englezilor succesul psihologic, păstrând însă pentru noi succesul material? Aceasta este una din nenumăratele pilde ale activităţii zilnice a politicei de informaţiuni, care ne lămureşte însă suficient de ce este vorba. Politicianul de informaţiuni nu trebue să uite niciodată că el vorbeşte în două direcţii: poporului propriu şi inamel, adică străinătăţii inamice. Adversarul lansează deasemenea, adesea, anumite ştiri, spre a ne sili la un răspuns într'un fel sau altul. El are cunoştinţă foarte slabă despre celace se petrece în Germania însăşi. Ca dovadă pentruaceasta să servească faptul, că în ştirile sale redactate cu anumit scop, el tatonează în întuneric şi astfel nu păstrează nici măcar aparenţa unei verosimilităţi. Astfel spre pildă el anunţă arestarea sau executarea unor personalităţi din viaţa publică pe care la noi cine le poate urmări în activitatea lor oficială. El va fi deci şi mai puţin în stare să obţină amănunte asupra evenimentelor militare, care sunt cunoscute numai de un cerc restrâns de persoane în legătură directă cu aceastea.

De altfel politica germană de informaţiuni se bucură, atât în ţară cât şi în străinătate, de un credit aşa de mare, încât poate să-şi permită liniştit o muţenie temporară. Englezii n'ar avea motiv să arunce pietre, fiindcă ei se află într'o casă de sticlă.

Dacă oamenii n'ar uita aşa uşor, ei n'ar mai crede în nici un cuvânt al serviciului de Informaţiuni din Londra. Ei au făcut numai pronosticuri falşe şi totdeauna au afirmat neadevărul. Cine a afirmat că Polonia va rezista, că armatele acesteia ar sta la porţile Berlinului, că francezii ar fi intrat în Stuttgart, Franckfurt, München şi Nürnberg, că în câteva săptămâni ruşinea nazistă va fi ştearsă de pe teritoriul Norvegiei, că germanii n'ar fi trecut de Liége, că ei vor suferi o catastrofă în Flandra, că tancurile lor operează, ca nişte copii pierduţi, în spaţiul larg, că linia Maginot va rezista, că Parisul ne va costa un milion de morţi, că pasul Rupel este de necucerit, că Anglia nu va ceda niciodată Creta, că în Răsărit n'am putea obţine nici un succes teritorial.?

Cine a înşelat în modul acesta şi nu mai merită deci nici o crezare, — englezii sau noi?

Despre bolşevici să nici nu mai vorbim. Ei nu mint de nevoie, ci din pasiune. Ei răstoarnă pur şi simplu faptele, schimbă semnele şi nici nu depun măcar osteneala să dea ştirilor lor vr'o aparenţă oarecare de adevăr.

Acest procedau nici nu contează. De unde iau însă englezii îndrăzneala să joace în faţa noastră pe fanaticii adevărului, — ei, contra cărora putem produce, dela începutul războiului, şi la fiecare ofensivă în parte, un registru uriaş de neadevăruri sfruntate? Ei nu mai au ce pierde în ceiace priveşte creditul publicistic. Tocmai în zilele şi săptămânile în care — din motive militare — noi suntem condamnaţi la tăcare, ei au obicelul să umple văzduhul cu strigătele lor mincinoase de izbândă, în mare parte din presupunerea eronată, că prin aceasta ne vor face să vorbim. O încercare improprie la un obiect impropriu. Noi suntem aşa de siguri pe poporul german, încât nu ne expunem primejdiei de a leza interesele naţiunei vânând popularitatea. Poporul german, aşteaptă dela Conducerea sa, ca Reichul să fie dus la victorie, nimic mai mult. Tot ce face, este de competenţa sa. Ea singură cunoaşte posibilităţile, ea examinează situaţia în interior şi în afara, ea cunoaşte punctele noastre, nu trece cu vederea nici o primejdie şi face totul cu putinţă spre a servi poporul şi spre a-i cuceri însfârşit locul ce i se cuvine în lume. Ea vorbeşte când e timpul de vorbit şi tace când e timpul să tacă.

A fost una din clipele cele mai mişcătoare ale războiului întreg, când Fuehrerul, cu prilejul proclamaţiei sale către poporul german la începutul campaniei din Est a declarat, că el fusese împovărat luni de zile cu griji grele şi cu toate acestea condamnat la tăcere. Numai acela poate înţelege ce însemnează aceasta, care a asistat de aproape, luni întregi, la o astfel de tăcere. Acela ştie deasemenea, că e mai bine de acel care poate vorbi sau cel puţin îşi ia drept de a vorbi, deoarece cuvântul său nu are greutate. Tot ce poate fi mai greu pentru un om, este a avea, într'un război, pe umeri povara răspunderei pentru soarta unui popor, ba chiar a unui continent întreg. Fiecare are faţă de el datoria de a-l ajuta cu puteri îndoite, spre a-i uşura pe cât posibil această sarcină. Când tace el, care poartă răspunderea, atunci naţiunea întreagă trebuie să păstreze o linişte respectoasă, fiindcă nu arareori tăcerea sa crează, ceiace peste o zi şi peste un an devine istorie.

Concurs pentru ocuparea unui loc vacant de bursier la Şcoala Română din Roma

Cu începere dela 1 Octombrie 1941, Facultatea de filosofie şi litere din Cluj-Sibiu, dispune de un loc de bursier la Şcoala Română dela Roma.

Recrutarea şi recomandarea acestui bursier se face prin concurs.

Candidaţii, titraţi ai Facultăţii de litere din Cluj-Sibiu îşi vor înainta cererea Secretariatului Facultăţii până la 1 Octombrie 1941.

Candidaţii nu vor putea trece de vârsta de 30 de ani. Cei căsătoriţi nu vor putea locui în şcoală.

Cererea va fi însoţită de un „Memoriu de titluri şi lucrări", arătându-se şi ramura de specialitate.

Cinema „CORSO"

Filmul „1 contra 100" care rulează la cinematograful „CORSO" începând de Sâmbătă 20 Sept. 1941 conţine toate elementele care au făcut faima aşa numitelor filme polițiste şi, în plus, se bazează pe un element puţin exploatat şi anume, solidaritatea între gazetari.

Eroul acţiunii e Melvyn Douglas, un artist fin, de o distinctie înăscută, înzestrat cu un talent de o uimitoare supleţă, căci poate cu o egală măestrie să interpreteze pe un hoţ gentleman ca în „Lupul singuratic" sau „Arsene-Lupin", sau pe un gazetar detectiv, ca în filmul de care ne ocupăm.

Louisé Platt, care îi este parteneră, are un farmec special care aminteşte mult pe al Katerinei Hepburn, ceeace nu e puţin lucru.

Iată dece filmul dela „CORSO" e perfect jucat şi perfect înscenat.

Săptămâna militară: Torent de arme spre Rusia?

((Urmare din pag. I)

rate de vânătoare, de bombardament, de recunoaştere şi de şcoală, încât forţele lor aeriene să poată rezista, cel puţin într'o măsură oarecare, în faţa aviaţiei germane. Peste toate acestea încă o nouă flotă aeriană de transport compusă din numeroase escadre — este pur şi simplu o imposibilitate. Câteva duzini de maşini nu sunt însă lipsite de importanţă.

Nu trebue să fie cineva profet spre a preciza azi, că în curând singura cale ferată şi şoseaua din Iran nu vor fi suficiente ruşilor şi englezilor, fiindcă lacunele provocate de armata germană victorioasă în armamentul rus sunt prea mari şi apăsătoare. Astfel a venit clipa în care domnii englezi vor trage de păr un nou pretext spre a câştiga dela turci o nouă cale spre Rusia, anume peste Erzerum, la vest de Lacul Van. Ce va face atunci Turcia? Va capitula şi ea, a cărei armată este mult mai puternică decât aceia a Iranului?

In afară de aceasta japonezii supravegheaza, ca nişte copoi, porturile Wladiwostock şi Hongkong, iar Murmansk funcţionează numai în colaborare cu linia ferată Murmansk şi Canalul Stalin, care, ambele, sunt şi rămân distruse de bombardierele germane.

In rezumat: torentul de arme spre Rusia nu curge deloc, cel mult abia picură. El nu va deveni mai mult de un părâu. Armata rusă a pierdut între timp cel puţin două treimi din armele şi echipamentul său, între care mai ales lucrurile care sunt greu de înlocuit şi greu de trasportat, ca spre pildă care blindate, tot felul de vehicule grele pe şenile şi tunuri şi avioane.

Astfel torentul de arme este o mângâiere slabă, numai o injecţie împotriva amorţirei complecte — nimic altceva.

Mirajul Libertăţii

Fragmente din „Cartea despre rescoale"

de Ion Stoia-Udrea

(Urmare din pag. 1-a)

plecare le dă şi un steag, în semn de acceptare oficială a protectoratului.

In felul acesta Báthory şi-a ajuns scopul: a pornit războiul cu turcii, dar totuşi nu l-a început. Pe aliaţii săi poate să-i invite să participe l-a un război în curs, iar faţă de padişah îşi poate încă spăla mâinile că nu ştie de nimic.

Iar nobilimea valahă şi rasclană a pornit spre soarta ei.

Sub steagul ridicat de Vlădica Todor, cărula i s'a alăturat dela început Doţian, apoi Ioan Lugasi, Petru Majsocz (probabil Moisuţ) şi un oarecare „domn român Iancul" (probabil identic cu Iancul Halabur, pomenit la asediul Vârşeţului) s'au adunat ca 1000—1500 de oameni, nobili şi chineji, români amestecaţi cu sârbi. Această oaste pornind împotriva turcilor, ocupă cetăţile Ohad şi Dobra, tăind garnizoanele, ucide, pradă, pârjoleşte şi pustieşte o bună parte a ţinuturilor timişene, transformând în câmp de bătaie întreg Banatul sudvestic, apoi după ce îse ridică numărul la cca 2000, asediază cetatea înconjurată de mlaştini a Becicherecului şi după o luptă aprigă o şi ocupă, ucigând întreagă garnizoana turcească. Asocilndu-şi apoi populaţia creştină a cetăţii şi împrejurimilor, pradă şi pârjoleşte întreagă provincia, până jos la Dunăre.

In patru rânduri porneşte paşa din Timişoara împotriva lor, însă cu toate că dispune de forţe numeroase, fiind întărit şi de oştile begilor din Giula, Cenad şi Lipova, este învins de fiecare dată, pierzând în aceste lupte peste 25.000 de oameni, printre cari şi pe un fiu al său.

Dar răsculaţii îşi cunosc puterile şi cunosc mai ales inepuizabilele resurse de forţe ale turcilor. Ei ştiu foarte bine că e deajuns doar o privire de-a Sultanului, ca să-i facă una cu pământul. De aceea trimit solie la Sigismund ca să grăbească cu marea coaliţie creştină şi să purceadă imediat împotriva turcilor.

Sigismund nu ştie ce să facă. Tratativele pentru înghebarea alianţei se târăgănează, totul e în faza promisiunilor abia. Pentru dânsul e mult prea primejdios acum să rupă pacea cu turcii. Dar se gândeşte că rescoala bănăţană l-ar mai putea fi de folos totuşi. De aceea promite din nou ajutoare şi de formă trimite pe Moise Székely cu o oaste spre Banat, cu ordinul secret însă, să se oprească la graniţa Banatului. Căci Báthory ştie foarte bine că dacă Moise Székely se amestecă în luptă, încurând se va retrage spre Ardeal, cu turcii călcându-i pe urme.

Intretimp însă răsculaţii prind de veste că turcii au mazilit pe vechiul paşă molău al Timişorii şi în locul lui trimit, întărit cu oaste regulată, pe Hassan, om capabil şi războinic încercat. Repede trimit o nouă solie în Ardeal, cu o scrisoare datată din tabără chiar, din 13 Iunie 1594, iscălită de Banul Sava, Veli Mironith şi Vlădica Todor „nomine omnium Kenéziorum totiusque Nationis, ac Rasclanorum Christianorum...", cuprinzând noi şi depline asigurări de supunere, numindu-l „Voevod şi Rege" al lor pe Sigismund, şi totodată rugându-l să nu mai întârzie cu trimiterea ajutoarelor, iar lui Moise Székely să-i dea poruncă de înaintare imediată.

Alte promisiuni din partea lui Sigismund. Şi Moise Székely a rămas tot pe loc.

Răsculaţii însă continuă luptele. Au înconjurat cetatea Vârşeţului şi au început asedlul, după tote regulele.

Garnizoana turcească se simte prea slabă pentru un asediu serios şi de aceea caută pe toate căile să amâne o bătălie decisivă. Ei ştiu că Hassan are să le vină în ajutor. Datoria lor e doar să reziste până atunci. Pentru a câştiga timp ei în cearcă fel de fel de mijloace. Intr'o bună zi apoi le vine în minte „că e păcat că se ucide unii pe alţii atâta putere de voinici, ci ar fi mai bine să se aleagă câte unul din fiecare tabără şi apoi aceştia doi să se bată unul cu altul. Iar de va învinge unul, oastea aceluia să fie stăpână pe cetate, iar ceilalţi să plece de-acl sănătoşi şi cu voie bună. Aveau turcii anume la ei în cetate un agă vestit pentru asemenea isprăvi voinicești. Era o namilă de om, puternic ca un taur şi iscusit în mânuirea săbiei. Acesta a ieşit pe zidurile cetăţii şi a început a spune despre toate isprăvile ce le săvârşise dânsul, şi a înşirat pomelnicul tuturor celor pe cari i-a răpus în luptă de doi, apoi a început a-i ocări şi măscări pe creştini şi arătându-şi sabia grozavă a zis că dacă se găseşte printre creştini vreun prost, cărula să i-se fi urât de viaţă, de să vină să se lupte cu dânsul, apoi acela să poftească. Din tabăra creştinilor a eşit atunci valahul Iancul Hălăbur şi a zis că dânsul ar fi acela. Apoi Iancul şi-a făcut cruce, şi-a luat armele şi s'a dus cu Dumnezeu să se bată cu Turcul. Şi s'a bătut. Si s'a întors Iancul cu capul turcului subsuoară şi la aruncat, ca pe un dovleac prost ce era, la picioarele tovarăşilor săi de arme...

Dar Hasan se apropie. Răsculaţii sistează asediul şi se retrag în grabă spre Becicherec. Toate cetele răsleţite în lupte de guerilă, încep să se adune la matcă. Răsculaţii încearcă să devie o armată, căci la Timişoara paşa Hassan se pregăteşte temeinic, pentru războl serios.

O nouă solie, cea mai de pe urmă, porneşte spre Ardeal. Dar Sigismund se închide acum, caută să se eschiveze, amână răspunsul. Marea coaliţie s'a spart ca un balonaş de săpun. Cât despre răsculaţii bănăţeni, ei să se descurce cum vor şti. Totuşi pentru liniştea conştinţei, le trimite prin omul său de încredere Palatici, oarecari mici ajutoare, arme şi ceva bani.

Tot fără nici un rezultat se întorc şi solii trimişi să ceară concursul nobilimei maghiare din Ungaria.

*

Coboară pasul vremii spre toamnă. Se micşorează zilele şi nopţile cheamă neguri dinspre mlaştini. S'a pârguit poama preadulce a viţei în podgorii, dar răsculaţii ştiu că mustul cel nou nu pentru dânşii va mai fierbe.

Căci la Timişoara Hassan a pornit cu ieniceri şi tunurile lui spre Becicherec. Oaste regulată, 30.000 de oameni...

Fără nici un ajutor din partea nimănui, lăsaţi singuri numai cu forţele lor atât de puţine în faţa colosului musulman, răsculaţii în primul moment se gândesc să părăsească Becicherecul şi să se împrăştie.

Dar populaţia?

Ce se va întâmpla cu popu'aţia, care i-a adăpostit, i-a sprijinit, a luptat alături cu dânşii, ce va fi cu femeile şi cu copii şi cu bătrânii lăsaţi fără apărare pradă furiei lui Hassan?

Şi dacă rămân?

Cu toţi laolaltă, cu trupele de ajutor, cu cetele de strânsură, cu voluntarii atunci înrolaţi, cu ajutoarele maghiare dela posturile de pază de pe Tisa, sosite în ultimul moment, cu totului tot, oastea lor se ridică la vre-o 4300 de oameni. Şi aproape jumătate sunt cete de strânsură, nedeprinse cu lupta cu armate regulate, mulţi nici nu au văzut încă o bătălie adevărată. Iar în faţa lor stă Hassan cu 30000 de oameni, oşteni aleşi, ieniceri crescuţi în vârtejul marilor bătălii, şi tunuri.

A putut cineva să se îndoiască de rezultatul luptei? Nu au ştiut cu toţi dinainte sfârşitul? Măcelul, pârjolul, prădarea ţinutului, ducerea în roble, a femeilor şi copiilor, extirparea completă...

Răsculaţi i-au luat hotărârea: vor rămâne.

Căpeteniile se adunară la sfatul cel mai de pe urmă:

Să se închidă între zidurile cetăţii?

La ce bun?

La ce bun să mai întârzie ceea ce totuşi trebuie să vină. Niciun ajutor de nicăieri nu au să mai aştepte.

...Voia lui Dumnezeu!...

. . . . . .

Dimineaţă de toamnă bănăţeană, cu cer boltit larg şi lumină bogată.

Răsculaţii, aşezaţi în rânduri de bătaie, aşteaptă tăcuţi.

Rânduri după rânduri.

O boare uşoară de vânt înfioară trestiile de baltă şi flutură steagurile.

O cruce vlădicească scânteiază în soare.

Un semn!

Şirurile înaintează.

Porneşte năvala..

El au început atacul.

. . . . . .

Au înverzit codrii din nou şi iarăşi au ruginit.

In biserica cea veche a Sibiului lume multă ca în sărbătorile mari.

Slujeşte vlădica cel pribeag. Dumnezeu ştie prin ce minunea scăpat dela Becicherec şi acluit act, nou

Inconjurat de sobor, cu sfintele cel daruri s'a oprit drept şi înalt Vale înaintea altarului, în faţa credin-întâi cioşilor îngenunchiaţi. Şi cum stă aşa, în hieratică încremenire, ţăru odăjdiile bogat aurite, cu barba ului, şi pletele albe, pare a fi coborât dea- pe c dreptul din timpurile biblice. alţ

Doar glasul îi tremura dureros to de prezent; „...şi pră robii tăi, le- pră cel patrumii de drept-credin- a cioşi creştini, căzuţi la Becicherec de pomeneşte-i Domne întru împărăţia Ta, acum şi pururea şi în vecii ce vecilor..." aju

Din ochii vlădicului se scurg două suviţe argintii şi se pierd în barbă.

. . . . . dil

Nobilimea valahă a Banatului a intrat, măreţ în Istorie. ina

Au sosit

răniţii, doamnelor!...

(Urmare din pag. 1-a)

Femei simple, dela ţara chiar, au alergat din prima zi la spitale, revărsând din sărăcia lor multe bunătăţi: prăjituri, fructe alimente etc. Iar altele s'au oferit să presteze servicii gratuite.

Gesturile acestea înseamnă elanuri de mari dăruiri, găsind mulţumire în ochii plini de recunoştinţă ai răniţilor.

Dar asemenea fapte trebuiesc urmate.

Dacă nu din prea mare înţelegere şi revărsare de suflet, măcar pentru cei plecaţi ai voştri, s'o faceţi.

Din dorul pentru cei duşi la hotare, să se nască dragostea pentru cei cari ca şi ei sunt Eroii noştri!

Şi atunci, din înfăptuirile voastre mărunte şi anonime, va naşte mare şi vrednică, faţa temeii române!

Aşa cum din bravura soldaţilor noştri creşte victoria Neamului!

Nu uitaţi, doamnelor: au sosit răniţii... **Mircea Laţia**

Tipografia Coop. „NAŢIONALA" Timişoara